

ABDELKADER BENALI

Ahmed mag geen hulp krijgen

In de week dat schrijver Arnon Grunberg zich solidair verklaart met alle Marokkanen, rijd ik naar Annelies Maars in Landsmeer. Dat is de vrouw die zich solidair verklaarde met één Marokkaan, tot het bittere einde. "Ahmed stond onaangekondigd voor de deur. Hij slaapt nu in het tuinhuis."

Op zaterdagmiddag meld ik me bij een prachtig vrijstaand huis. Het is gelegen aan weilanden met daartussen sloten, waar de kikkers vrolijk kwaken. Ik ben gekomen om te kijken hoe het gaat met Ahmed, de Marokkaanse jongen die Annelies Maars onder haar hoede nam, toen ze hem op een dag in augustus 2017 in de tuin van haar burens aantroef.

Ahmed, niet zijn werkelijke naam, mocht blijven slapen in het tuinhuisje. Hij bleek een illegale migrant te zijn. Een nachtje slapen werd een langer verblijf. Ahmed groeide uit tot huisvriend en Annelies Maars zette zich voor hem in. Wat er daarna gebeurde staat uitvoerig en goed beschreven in 'De vreemdeling in de Tuin', het boek dat Ivo van Woerden schreef over deze onwaarschijnlijke vriendschap in de polder tussen een nuchtere Hollandse en een dromerige, grillige Marokkaan. Ik las het vorig jaar en het maakte veel indruk op me.

Het boek laat zien hoe verschrikkelijk moeilijk het is om als migrant in Nederland formeel erkend te worden. Annelies loopt tegen de muren van de bureaucratie op en, eerlijk is eerlijk, Ahmed is ook geen makkelijke. Hij wil nog weleens gaan flierefluiten en na contact met de vreemdelingenpolitie kreeg hij psychische problemen en zelfs paranoïde wanen. Bij het verschijnen van het boek had ik via WhatsApp contact met Annelies. Afgelopen week stuurde ze me een bericht over Ahmed, die haar onaangekondigd bezocht. "De gevangenis heeft hem laten gaan, in coronatijd!"

Bij aankomst in Landsmeer tref ik Annelies aan in de tuin. *Trouw* is gelezen en opgevouwen. Ahmed is samen met Erik-Jan, de man van Annelies, bezig om de was van

Alleen familie mag iets voor hem betekenen. 'Maar hij heeft niemand.'

de lijn te halen. De wilde bos krullen van Ahmed steken boven de lijn uit. Een tijdje werkte hij als kapper.

Als migrant zonder verblijfsvergunning werd hij opgesloten. Toen zijn zes maanden detentie erop zaten, werd hij op straat gezet. "De gevangenis was in Rotterdam. We kregen harira-soep uit een zakje. Iedereen dronk het, ook de bewakers", vertelt hij, terwijl hij heel langzaam schone sokken aantrekt. Annelies is woedend. "Hij zat twintig uur per dag in zijn cel! Het is pure pesterij wat ze hem aandoen, het kan ze niks schelen."

Ze vervolgt. "De jongen kan geen kant op. Aan zijn lot overgelaten komt hij op straat terecht en belandt hij in de criminaliteit." Dan maar het tuinhuisje, waar hij tijdelijk kan logeren. Voor Annelies is het evident dat Ahmed slachtoffer is van de bureaucratie bij de Dienst Terugkeer & Vertrek. Die belet haar hem te helpen. "Omdat we geen familie zijn, worden we niet geïnformeerd. Maar hij heeft niemand. Ik ben zijn familie!"

Ahmed hoort het aan. Als hij wat van ons gesprek begrijpt, bemoeit hij zich ermee. Ik vraag hem in het Marokkaans of hij terug wil naar Marokko. "Ik wil terug. Maar ik wil ook niet terug." Een uitgeblust gezicht, niet passend bij zijn 24 jaar. Een paspoort heeft hij nog niet. "Marokko neemt niet zo snel mensen terug. Het proces is stroperig." Voorlopig kan hij toch niet weg, want Marokko houdt de komende maanden de grenzen dicht.

Net als Ahmed was ik liever nog even in hun tuin blijven zitten, om te genieten van de zon en te luisteren naar het kikkergekwaak. Maar ik moet weer terug naar huis. We nemen afscheid. Annelies zegt: "Het is bijna onmogelijk voor Marokkanen om een visum te krijgen. Vrij reizen zit er voor hen niet in. Het is die onrechtvaardigheid die gevallen als Ahmed creëert."